

11 septembrie și războiul împotriva terorismului

Ina Raluca Tomescu

Lector universitar, Universitatea
„Constantin Brâncuși” Tg-Jiu

September 11 and the war on terrorism

Ina Raluca Tomescu

Lecturer, The „Constantin
Brâncuși” University of Tg-Jiu

Terrorism is not new, and even though it has been used since the beginning of recorded history it can be relatively hard to define. Terrorism has been described variously as both a tactic and strategy; a crime and a holy duty; a justified reaction to oppression and an inexcusable abomination. Obviously, a lot depends on whose point of view is being represented. Terrorism has often been an effective tactic for the weaker side in a conflict. As an asymmetric form of conflict, it confers coercive power with many of the advantages of military force at a fraction of the cost. Due to the secretive nature and small size of terrorist organizations, they often offer opponents no clear organization to defend against or to deter.

Viața internațională a fost, în ultimii ani, martora a numeroase acțiuni teroriste, ce au îmbrăcat forme din cele mai variate, de la atentate cu bombe, ce au costat viața a mii de persoane nevinovate, deturnări de nave și avioane, răpiri de diplomați și oameni politici, până la acțiuni de terorism de stat. Deși conducătorii a numeroase state, factori politici de cea mai înaltă autoritate, de cele mai diverse orientări, au condamnat terorismul, acesta continuă să provoace noi victime, să afecteze grav relațiile dintre țări, periclitanț soluționarea pașnică a problemelor internaționale. Astfel, profesorul Richard Allen constata, în această privință, într-un studiu al său, că ”dimensiunea amenințării terorismului internațional nu este cunoscută... Terorismul nu este un fenomen de moment, dimpotrivă, mărturiile existente arată că atât diversitatea, cât și volumul terorismului vor crește”¹.

Imediat după atentatele de la 11 septembrie s-a spus că aceste evenimente au dat o nouă înfățișare lumii, relațiilor și dreptului

Terrorism is not new, and even though it has been used since the beginning of recorded history it can be relatively hard to define. Terrorism has been described variously as both a tactic and strategy; a crime and a holy duty; a justified reaction to oppression and an inexcusable abomination. Obviously, a lot depends on whose point of view is being represented. Terrorism has often been an effective tactic for the weaker side in a conflict. As an asymmetric form of conflict, it confers coercive power with many of the advantages of military force at a fraction of the cost. Due to the secretive nature and small size of terrorist organizations, they often offer opponents no clear organization to defend against or to deter.

In recent years, the International life has been the witness of numerous terrorist actions that have taken various forms, from bomber attacks that have killed thousands of innocent people, to diversion of ships and planes, kidnappings of diplomats and politicians, to actions of state terrorism. Although leaders of many countries, politicians of the highest authority, the various guidelines, have condemned terrorism, it continues to cause casualties, and seriously affect relations between countries, preventing the peaceful settlement of international problems. In this regard, Professor Richard Allen commented in a study that the "size of the threat international terrorism is not known... Terrorism is not a fleeting phenomenon; on the contrary, the current testimonies indicate that both diversity and the volume of terrorism will increase"¹⁸.

Immediately after the September 11th attacks, voices have said these events have given a new look to the world, international

internațional, că teroarea care a cuprins America reprezintă o sfidare a întregii lumi civilizate² și, de aceea, reacția nu rămâne numai a victimei actului de agresiune respectiv, ci a întregii omeniri, care trebuie să se coalizeze în eradicarea acestui flagel. Nu este vorba nici de o "cruciadă" împotriva islamului și nici de o "răzbunare" specifică organizațiilor sociale primitive, ci doar de o unire a eforturilor statelor în stoparea violenței și a terorii fără limite. După evenimentele din America se vorbește de adevărate "operațiuni teroriste", pregătite minuțios, după un plan dinainte stabilit, de către asociații criminale organizate care dispun atât de informații, cât și de importante resurse umane, materiale și financiare. Consecințele sunt deosebit de grave, atât prin prezumtă arie geografică de desfășurare. De aici și urmarea în planul reacției antiteroriste împotriva acestei infracțiuni internaționale dintre cele mai periculoase pentru existența și progresul societății mondiale.

Potrivit raportului asupra terorismului, pe care Departamentul de Stat al SUA l-a făcut public în 29 aprilie 2004, în 2003 numărul atentatelor a fost cel mai mic începând cu 1969³. Aceasta demonstrează că măsurile luate de fiecare stat, pe plan intern, și lupta coaliției internaționale împotriva terorismului încep să-și arate roadele. În esență, terorismul internațional rămâne una dintre cele mai acute amenințări la adresa securității mondiale, el reprezentând forța cea mai brutală și folosirea ei lipsită de orice scrupul, în condițiile în care singura regulă este cea dictată de terorist, fie el un individ, un grup sau un stat. În zilele noastre, terorismul ca formă de conflict asimetric, tinde să se generalizeze, atingând treptat toate zonele existenței. De aceea, se cuvine acordată o atenție sporită acestui fenomen și adoptarea celor mai eficiente măsuri de prevenire a manifestărilor sale specifice, atât la nivel național, cât mai ales internațional.

În prezent, societatea este vulnerabilă față de o nouă formă de terorism, în care puterea teroristului individual și a terorismului în calitate de tactică este infinit mai mare⁴. De

relations and law, that the terror that included America represents a defy to the entire civilized world¹⁹, and therefore the response is not only of the victim of that aggression, but of the entire humanity, has to make coalitions in order to eradicate this scourge. It is neither a "crusade" against Islam, nor "revenge" specific to primitive social organizations, but only an alliance of State's efforts in stopping unlimited violence and terror. After the above-mentioned events in America, people are talking about real "terrorist operations", thoroughly organized, and based on detailed plans by organized criminal associations which have information and important human, material and financial resources. The consequences are particularly serious, both in intensity and the effects of the attacks, and through the alleged running geographic area. Therefore, the follow-up actions against terrorism on the international stage this being considered of the most dangerous crimes against the existence and progress of society worldwide.

According to the report on terrorism open to the public on 29 April 2004 by the U.S. State Department, the number of attacks in 2003 was the lowest since 1969²⁰. This proves that the internal actions undertaken by each state, and the allied international fight against terrorism starts to be seen. Essentially, the international terrorism remains one of the most acute threats to global security, as it represents the most brutal force and its use without scruples, in times in which the only rule is dictated by a terrorist, be it an individual, group or State. Nowadays, as a form of asymmetric conflict, Terrorism tends to generalize, gradually reaching all the areas of one's existence. It is therefore appropriate to give an increased attention to this phenomenon and to adopt the most effective actions to prevent its specific events, both nationally, but especially internationally.

Currently, Society is vulnerable to a new form of terrorism, in which the power of the individual terrorist and terrorism as a tactic is infinitely greater²¹. Therefore, countries that feel responsible for maintaining a proper state of democratic evolution of mankind and those

aceea, statele care se simt responsabile de menținerea unei stări propice evoluției democratice a omenirii și cele care pot deveni ținte ale terorismului și-au unit eforturile, realizând o puternică coaliție de natură politico-militară împotriva acestui flagel.

O mare parte a experților în domeniul studiilor de securitate apreciază că 11 septembrie 2001 a însemnat începutul unei „ere noi”⁵ în relațiile internaționale. O evaluare a evenimentelor de atunci și ale celor care le-au succedat conduce spre concluzia că actele teroriste inițiate și executate de organizația Al-Qaeda pe teritoriul Statelor Unite au întrunit o serie de particularități care le diferențiază de alte atentate desfășurate în trecut, evidențiind pericolozitatea manifestărilor fenomenului terorist în noul context al perioadei post-război rece, caracterizată de intrarea în era informațională, de extinderea procesului globalizării și de evoluții importante în arhitectura mediului internațional de securitate. Cu toate că, în mod cert, terorismul nu este singura amenințare majoră cu care se confruntă comunitatea internațională în prezent, el există și și-a făcut simțită prezența distructivă în tot mai multe locuri de pe glob, demonstrând faptul că nu există o „oază de siguranță”, ferită complet de asemenea pericole, și accentuând necesitatea eficientizării instrumentelor și mecanismelor de cunoaștere, descurajare, prevenire și combatere.

În dimineața de 11 septembrie 2001, două avioane au intrat în turnurile gemene ale World Trade Center din New York. Cel puțin 3000 de oameni și-au pierdut viața, America fiind luată prin surprindere de violența atacurilor și de aparenta ușurință cu care au fost organizate și puse în practică. CIA fusese prinsă pe picior greșit după mai bine de un deceniu în care rămăsese fără „dușmanul” tradițional – URSS – și abia începuse să depisteze un posibil nou dușman – Al-Qaeda – pe care însă nu îl cunoștea încă foarte bine.

În acele momente, 11 septembrie era o realitate fără nume, un eveniment ce se impunea cu forță. Dar, într-o lume în care istoria se produce instantaneu, n-a fost nevoie de mult timp pentru ca evenimentul să capete

that may become targets of terrorism have joined their efforts in creating a strong politico-military coalition against this scourge.

Many experts in the field of Security Studies consider that 9/11 represented the beginning of a "New Era"²² in International Relations. An assessment of those events and the ones that succeeded them leads to the conclusion that terrorist acts initiated and executed in the United States by the Al-Qaeda have met a number of features that distinguish them from other attacks conducted in the past, this pointing the dangerousness of the terrorist phenomenon in the new context of the Post-Cold War era, characterized by the entry into the Era of Information, into extending the process of globalization, and major developments into the architecture of international security. Although, clearly, terrorism is not the only major threat the international community currently faces, it exists and has made its destructive presence felt in more places around the globe, proving that there is no such a thing as an "oasis of safety", completely away of such dangers, and stressing the necessity of the effectiveness of instruments and mechanisms of knowledge, deterrence, prevention and control.

In the morning of 11 September 2001, two planes have crashed into the twin towers of the World Trade Center in New York. At least 3000 people have lost their lives, America being taken by surprise by the violence of attacks and by the apparent ease with which they were organized and put into practice. CIA had been caught on the wrong foot after more than a decade in which had remained without the traditional "enemy" - the USSR - and barely begun to trace a possible new enemy - Al-Qaeda – one it did not know well at all.

Back then, September 11 was a reality without a name, an event that was imposing through force. But in a world in which History occurs instantly, there was not much time needed for the event to bear a conventional name, "September 11", meant to serve to the endeavor of conceptualization, impersonation, approximation, dividing and ranking; a feature procedure of the Western culture, through

un nume convențional, "11 septembrie", nume care să servească demersului de conceptualizare, respectiv de asumare, apropiere, disecare și clasare, metodă proprie culturii occidentale, prin care aceasta face să dispară prin asimilare tot ce nu corespunde cadrelor ei de înțelegere.

Jürgen Habermas și Jacques Derrida, două voci majore ale filosofiei contemporane, prin lucrarea *Le "concept" de 11 septembre*⁶, au făcut o primă încercare de conceptualizare a evenimentului ce va rămâne înregistrat în istorie sub numele de "11 septembrie". Deși susținători ai unor puncte de vedere diferite, în cazul momentului 11 septembrie ei cad de acord asupra unei unice chestiuni: reacția Statelor Unite a fost exagerată.

Habermas, cunoscut drept filosof al dialogului, întrebă cu privire la 11 septembrie, descrie evenimentul în cuvinte vii, făcând apel la imaginea unor avioane pline de pasageri și încărcate cu combustibil care devin proiectile vii. Dar șocul acestui eveniment constă, după părerea lui, în special în noutatea și în surpriza pe care o provoacă: teroriștii sinucigași nu pot fi trași la răspundere, obiectivul distrus are o deosebită putere simbolică și întreaga lume este martorul direct al acestei atrocități prin intermediul media. Pentru Statele Unite este vorba de o palmă uriașă și neașteptată, iar faptul că sursa ei nu poate fi identificată și, ca în cazul unei identificări, aceasta nu vizează un stat căruia să i se poată declara război, a dat naștere unor reacții exagerate, atât în rândul cetățenilor, al căror naționalism virulent se pronunță în varii moduri, cât și la nivelul statului, care declară război terorismului în general, fără a putea prin aceasta identifica vreun dușman precis. Încet-încet, acest concept vag de terorism capătă contur datorită intervenției media și a declarațiilor politice. Dar, odată cu această conceptualizare, apar și o serie de confuzii grave. Se pune întrebarea dacă există vreă diferență între terorismul național, de exemplu luptele de guerilă sau terorismul palestinian, care au cu siguranță un scop politic, și terorismul internațional, al cărui exemplu îl constituie 11 septembrie. Terorismul național ar fi o luptă cu obiectiv politic la finalul căreia

which this disappears through assimilation everything that does not match to its frameworks of understanding.

Two major voices of contemporary philosophy, Jürgen Habermas and Jacques Derrida, were the first to make an attempt to conceptualize the event that will remain recorded in History as the "September 11" through their paper *Le "concept" of September 11*²³. Although supporters of different paradigms, they agree on a single issue: the United States of America have overreacted in the case of September 11.

When asked about the event, Habermas, the well-known philosopher of dialogue, describes the event lively, making use of images of planes with passengers on board and loaded with fuel that become live projectiles. But in his opinion, the shock of this event is, especially the novelty and surprise it causes: suicidal terrorists can not be made accountable, the target has had a great symbolic power and due to the media, the whole world is a direct witness of this atrocity. We are talking about a huge and unexpected blow for the United States, and the fact that its source can not be identified as in every other process of identification, it does not cover only a state on which to be able to declare war, has led to exaggerated reactions, both among citizens, whose virulent nationalism is to be seen differently, and at the level of state that generally declares a war on terrorism, without being able to identify a precise enemy. Step by step, this vague concept of terrorism takes shape due to the intervention of media and political declarations. But a series of serious confusions come on stage altogether with this conceptualization. The question is if there is any difference between national terrorism, for example guerilla fights and Palestinian terrorism, that do certainly have a political purpose and the international terrorism, whose example is the September 11. National Terrorism would be a national battle on political grounds at whose end the terrorists become honorable members of the new society for whose freedom they fought for. But Habermas strongly believes that September 11

teroriștii devin membrii onorabili ai noii societăți pentru libertatea căreia au luptat. Dar Habermas crede cu tărie că 11 septembrie nu relevă în nici un fel determinare politică, iar ceea ce poate fi condamnat pentru această atrocitate este fundamentalismul unor oameni ca Ben Laden. Fundamentalismul, acea "dispoziție a spiritului prin care cineva se obstinează să impună propriile convingeri și motivații când acestea nu sunt în nici un caz acceptabile de către toți ceilalți"⁷, este reacția secundară a fenomenului globalizării, care presupune uniformizarea unui sistem social de sorginte occidentală, mai mult, iudeo-creștină, în care anumite culturi se văd marginalizate, umilite, excluse. Fundamentalismul, văzut din această perspectivă, este "o reacție de apărare împotriva angoaselor produse prin eradicarea violentă a unor forme de viață tradiționale"⁸.

Soluția pe care o oferă Habermas este aceea a unui dialog de pe poziții egale, care să se bazeze pe o toleranță reală. Politica nu rezidă, afirma Habermas, "în capacitatea unei identități colective de a se afirma împotriva altor identități colective altfel constituite"⁹. Este nevoie de o democrație reală, constituțională, care să se hrănească chiar din opiniile adverse ei, pe care le tolerează, făcând astfel din minorități părți integrante. O democrație în care bazele dialogului sunt comune, iar respectul este reciproc este o democrație deschisă, gata să-și modifice propria perspectivă, failibilă așa cum e failibilă orice construcție umană, îmbogățind-o prin dialog și prin acceptarea perspectivei celuilalt. Soluția lui Habermas este renunțarea la discursurile universaliste, ideologice și la impunerea valorilor proprii și adoptarea unei poziții de respect reciproc bazat pe acceptarea acelorași norme morale.

Derrida, pe de altă parte, adoptă o poziție mai puțin echidistantă. Este vorba despre ideea că Statele Unite sunt cele care au creat cadrul în care un eveniment precum 11 septembrie se înscrie, dând dovadă prin aceasta de o paradoxală predispoziție către o auto-imitare sinucigașă. Eveniment major, atât prin gravitatea lui, cât și prin panica pe care a produs-o, inserând convingerea că ce e mai rău urmează abia să vină, 11 septembrie a încetat să

does not reveal any political determination, and fundamentalism of people like Ben Laden can be condemned for these atrocities. The Fundamentalism, that "disposition of the spirit of an obstinate someone in imposing their own beliefs and motivations when they are not at all acceptable to the others"²⁴, is secondary only phenomenon of globalization, which assumes a uniform system of Western social origin; furthermore, Judeo-Christian, in which certain cultures are seeing as outcasts, humiliated, and excluded. Viewed from this perspective the Fundamentalism is "a defensive reaction against the anguish produced by the violent eradication of traditional forms of life"²⁵.

The solution provided by Habermas is a dialogue on equal footing, based on a real tolerance. The policy does not reside, says Habermas, "in the ability of a collective identity to assert against other differently constituted collective identity"²⁶. What people need is a real constitutional democracy, to 'feed' from its adverse opinions, the ones it tolerates, making them its constituent parts. A democracy in which there are mutual bases of dialogue are respect is an open democracy, subjected to alter its own perspective, deemed to fail as any human creation, but enriching it through dialogue and through accepting the other's perspective. Habermas's solution is to dispense off the universal ideological speeches and to impose one's own values and to adopt a position of mutual respect based on the acceptance of the same moral standards.

On the other hand, Derrida adopted a less equidistant position. This is about the United States being the creators of the framework within which an event like September 11 fall, thereby bringing evidence of a paradoxical predisposition to an auto-immune suicide. A major event, both through its gravity and the panic that it produced, persuading that the worst is yet to come, September 11 has ceased to be just a date by becoming the most ghastly name of anyone's fear, Fear of the aggressive unknown which can hit any time and can not be foreseen. This fear may classified under the name of terror, permanent tension that aims an insecure future, and which

mai fie o simplă dată, devenind numele celei mai îngrozitoare spaima a oricui, spaima de un necunoscut agresiv care poate lovi oricând și nu poate fi prevenit. Această spaimă poate fi înscrisă sub numele de teroare, o tensiune permanentă vizând viitorul incert, și este efectul dorit al oricărui act terorist, desfășurat împotriva unei forțe în fața căreia nu are nici o șansă și pe care o destabilizează inserând teroarea în inima populației civile.

În urma evenimentelor de la World Trade Center, prima reacție a multor analiști a fost de a le sugera autorităților americane să reacționeze prompt, dur, fără drept de apel, împotriva organizațiilor teroriste, identificându-i și pedepsindu-i pe vinovați. Dar fără a restrânge drepturile și libertățile unor cetățeni și fără a genera acte de represiune cărora să le cadă victime comunități umane.

Faptul că președintele rus, Vladimir Putin, a fost primul șef de stat în contact cu președintele SUA, George W. Bush, după aceste atacuri teroriste, spune mult despre noul context strategic mondial, când, după alerta maximă a forțelor americane, sistemul militar rus nu a mai reacționat ca în timpul scenariilor din perioada Războiului Rece.

ONU și Consiliul de Securitate au reacționat prompt. În cadrul ONU, a fost constituit un Comitet de luptă împotriva terorismului, iar prin Rezoluția nr. 1373 din 28 septembrie 2001 a fost definit cadrul general al luptei comunității internaționale împotriva terorismului. De asemenea, s-au elaborat recomandări pentru aplicarea efectivă a 12 convenții multilaterale, adoptate de Națiunile Unite cu privire la lupta antiteroristă și, în special, a *Convenției din 1999 pentru reprimarea finanțării terorismului*¹⁰, examinarea măsurilor adoptate de state, sprijinirea activităților întreprinse de ONU în acest sens, printre care promovarea importanței dreptului internațional în lupta contra terorismului, a acțiunilor de promovare a păcii, antrenarea organizațiilor regionale în acțiuni antiteroriste¹¹.

În ciuda eforturilor comunității internaționale de a face front comun împotriva terorismului, concretizate în alianțe care cu

is the desired effect of any terrorist act, carried out against a force which does not stand a chance and that destabilizes by inserting terror in the heart of the civilian population. Following the events of the World Trade Center, the first reaction of many analysts has been to suggest U.S. authorities to react promptly, harsh, unidirectional against terrorist organizations, identifying and punishing the guilty. But that was to be done without restraining the rights and freedoms of citizens and without causing acts of repression whose victims to be human communities.

The fact that Vladimir Putin, the Russian President, was the first head of state in contact with U.S. President George W. Bush, after these terrorist attacks, says a lot about the new global strategic context, when after the maximum alert of the U.S. Forces, the Russian military system has not responded as in the previous case of Cold War' scenarios.

UN and the Security Council reacted promptly. A committee to fight terrorism was set up within the UN and the general framework of the international community's fight against terrorism has been defined through Resolution no. 1373 from 28 September 2001. Recommendations for the effective implementation of 12 multilateral conventions have been adopted by the United Nations regarding the antiterrorism fight and, in particular, the 1999 Convention "to suppress the terrorist's financial support"²⁷, to examine the measures taken by the states to support UN activities in this respect, including promoting the importance of international law in the fight against terrorism, the actions to promote peace, including regional training organizations in anti-terrorism fight²⁸.

Despite the conjugated efforts of the international community to make common wall against terrorism, resulting in unconceivable alliances (a while ago), firm measures imposed to at all Member for detecting, tracking and prosecuting terrorists and the attack on Afghanistan, legitimated by the UN and meant to suppress Osama bin Laden, the Al-Qaeda's terrorist bases in a primitive Taliban regime removed from leadership, terrorists are far from

puțin timp în urmă erau de neconceput, a măsurilor ferme impuse la nivelul tuturor statelor pentru depistarea, urmărirea și judecarea teroriștilor și a atacului asupra Afganistanului, atac legitimat de ONU și merit a-l suprima pe Osama bin Laden, Al-Qaeda și bazele teroriste adăpostite de această țară, cu un regim primitiv taliban ce este înlăturat de la conducere, teroriștii sunt departe de a se considera înfrânți, atacuri teroriste necruțătoare fiind organizate la Bali (Indonezia), Moscova (Rusia), Kikambala (Kenia), Bogota (Columbia) și Istanbul (Turcia).

Putem spune că atacul terorist din 11 septembrie 2001 direcționează deja istoria, pentru că, din multe puncte de vedere, și lumea este altfel. Lumea și relațiile internaționale sunt infinit mai complexe. Este un paradox că, după ce s-a încheiat Războiul Rece, iar continentul european avea o șansă reală să se reintegreze pe baza valorilor democrației și a economiei de piață, a respectului drepturilor fundamentale ale omului, securitatea a început să fie din nou o chestiune foarte controversată, poate chiar mai mult ca înainte. Evenimentele au dus și la o răsturnare de alianțe, Rusia devenind amic al Statelor Unite, în timp ce Europa este împinsă în plan secundar. Spaima atacurilor a amplificat recesiunea mondială și a pus în dificultate importante ramuri ale economiei: aviația civilă, asigurările, turismul. Lupta împotriva resurselor financiare ale terorismului afectează secretul bancar și, prin aceasta, soliditatea acestor instituții ale capitalismului. În schimb, noi ramuri, precum cele legate de servicii secrete și forțe militare, se vor dezvolta.

Cunoscutul jurist G.I. Chiuzbaian amintește că gestul respectiv, profund nu numai pentru Statele Unite, ci și pentru întreaga lume, marchează „o nouă eră într-o nouă etapă a istoriei”, un gest condamnat de întreaga lume civilizată, care vizează, în primul rând, sistemul global de alianțe internaționale în războiul pregătit împotriva terorismului¹².

Atunci când prevederile constituționale sau legale nu le-a permis să se angajeze, direct, în misiuni de luptă, contribuția acestor state s-a materializat în susținerea pe căi diplomatice, prin acțiuni umanitare sau finanțări. Alte state

being defeated, ruthless terrorist attacks in Bali (Indonesia), Moscow (Russia), Kikambala (Kenya), Bogota (Colombia) and Istanbul (Turkey).

We can say that the terrorist attack of 11 September 2001 is already setting History, because the world is different in many ways. The world and International Relations are infinitely more complex. It is a paradox that after the Cold War has ended and the European continent had a genuine opportunity to reintegrate due to the values of democracy and market economy and to the respect of fundamental human rights, security has become a very controversial issue again, maybe even more than before. The events have led to complete turnovers in the structures of alliances, Russia becoming a friend of the United States whereas Europe is in the background. The fear of attacks deepened the global recession and has threatened important economic fields: civil aviation, insurance, tourism. The fight against the financial resources of terrorism affects the banking secrecy and, thereby, the soundness of these capitalistic institutions. Instead, new branches will develop, such as secret services and military forces.

The high-profile lawyer G.I. Chiuzbaian reminds that this profound gesture, not only for the United States, but also for the entire world marks "a new era in a new stage of history"; this a gesture condemned by the entire civilized world, that first and foremost aims at a global system of international alliances in the war against terrorism²⁹.

When the constitutional or legal provisions have not allowed them to directly engage in combat missions, the contribution of these states resulted in sustaining the fight through diplomatic means, humanitarian actions and funding. Other countries have made their air space or military bases available; these measures are essential for the planning, and development of operations.

The literature is increasingly referring to the Global War on Terrorism (GWOT), known as the "Coalition of the Willing"³⁰. The United States of America are engaged in a

au pus la dispoziție spațiul lor aerian sau baze militare, aceste măsuri fiind esențiale pentru planificarea, pregătirea și desfășurarea operațiilor.

În literatura de specialitate se face tot mai mult referire la *Global War on Terrorism* (GWOT), războiul global împotriva terorismului, cunoscut sub numele de „Coaliția Voinței” (*Coalition of the Willing*)¹³. Statele Unite ale Americii sunt angajate într-un război îndelungat împotriva terorismului internațional în Afganistan și în Irak. Dar, după primii ani de război împotriva terorismului, putem afirma că operațiunile militare, *Enduring Freedom* (OE), în Afganistan, și *Iraqi Freedom* (OIF), în Irak, nu reprezintă decât preambulul unei noi forme de luptă, care nu se va rezuma numai la un anumit teatru de operații și la o anumită zonă dinainte stabilite pentru că, acum, terorismul este considerat ca război; un război greu, cu escaladări, victime și, ca orice război, cu victorii, înfrângeri și nedreptăți, un război despre care se crede că nu va produce hecatombe, ci va preveni producerea de hecatombe¹⁴. În desfășurarea acestuia, vor fi angajate capacități și resurse de natură, dimensionare și proveniență diferite, pe arii transregionale și chiar globale, pentru perioade de timp îndelungate¹⁵.

Totuși, lumea nu este mai sigură în urma intervenției din Irak. Raportul anual din 2004, al Institutului Internațional de Studii Strategice (IISS), intitulat *Echilibrul militar*, consideră că modul în care Statele Unite și aliații din coaliție au gestionat ocuparea Irakului este un eșec. Deși nu face referiri la cauzele intervenției în Irak, raportul ia în considerare efectele războiului și invită pe oficialii americani să învețe din greșelile făcute. Potrivit Raportului, intervenția militară din Irak a crescut riscul atacurilor teroriste împotriva statelor occidentale; Al Qaida este prezentă în „peste 60 de țări”, iar „mișcarea de recrutare a combatanților Jihadului este în creștere în Europa occidentală”¹⁶.

Nu toată lumea înțelege însă prin terorism același lucru, terorismul rămânând fenomenul cel mai discutat și controversat în primii ani ai mileniului al III-lea. Definițiile,

long-term war against international terrorism in Afghanistan and Iraq. But, after the first years of war against terrorism, we can say that military operations, Enduring Freedom (EO) in Afghanistan and Iraqi Freedom (OIF) in Iraq, are but the preamble a new form of struggle, which will not only stick to a particular theater of operations in a certain pre-set area, because terrorism is considered a war; a difficult one, with rapid changes, victims and, like any war, with wins, defeats and injustice, a war which they believed will not produce hecatombs, but will prevent the production of hecatombs³¹. There will be engaged capacities and resources of different origins and sizes, cross-regional and even global areas for long periods of time³² in this respect.

However, the world is not safer following the intervention in Iraq. The annual report of 2004, of the International Institute for Strategic Studies (IISS), entitled *Military Balance*, believes that the manner in which the United States of America and the coalition allies have managed the occupation of Iraq is a failure. Although it does not make reference to the causes of intervention in Iraq, the report takes into account the effects of war and calls on the high U.S.A officers to learn from the mistakes. According to the Report, the military intervention in Iraq has increased the risk of terrorist attacks against Western States; Al Qaeda is present in "over 60 countries" and the "movement of recruitment of combatants Jihad is growing in Western Europe"³³.

Even though, not everyone understands the same thing through 'terrorism', the phenomenon of terrorism still remains the most discussed and controversial issue in the early years of the 3rd Millennium. Not even after the terrorist attacks on the U.S. from September 11 2001, the definitions, perceptions and visions have not been harmonized; on the contrary, have continued to separate and even to oppose one another. What is widely accepted is that terrorism has affected many of the Coalition partners and continues to threaten the entire world. The documents of secret services across Europe indicate the growing risks in the extremist networks, which for the first time

percepțiile și viziunile, nici chiar după atacurile teroriste asupra SUA de la 11 septembrie 2001, nu s-au armonizat, ci, dimpotrivă, au continuat să se separe și chiar să se opună. Ceea ce este unanim acceptat este faptul că terorismul i-a afectat pe mulți dintre partenerii Coaliției și continuă să amenințe întreaga lume. Documentele serviciilor secrete din întreaga Europă indică riscuri în continuă creștere din partea rețelelor extremiste, care își extind zona de acțiune, pentru prima dată, și spre estul continentului. Există chiar temeri referitoare la crearea, în următorii ani, a unor noi „câmpuri de luptă”, în țări cu autorități slabe, bande criminale puternice și corupție endemică, în plus, o anchetă realizată de ziarul britanic *The Observer* evidențiază amploarea fără precedent a noilor rețele islamice create în Europa după atentatele din septembrie 2001.

Atentatele de la Madrid, din 11 martie 2004, au fost percepute ca 11 septembrie al europenilor, când Spania, stat susținător al campaniei Statelor Unite împotriva Irakului, și alte 11 națiuni au plătit un greu tribut de sânge barbariei teroriste: aproape 200 de morți și 2.000 de răniți. 11 martie 2004 a fost un alt atac terorist îndreptat împotriva întregii lumi, ceea ce explică de ce și europenii se tem. Frațiunea din Al-Queda, care a revendicat atentatele cu bombe de la Madrid, a prezentat și o listă a viitoarelor ținte teroriste. Printre „ținte” ar putea fi, din nou, Statele Unite, dar și alte state, ca de exemplu Japonia, Italia, Marea Britanie, Arabia Saudită, Pakistan sau Australia. Se observă că nici un stat, fie că este un stat european, fie că este vorba de Statele Unite ale Americii sau chiar de state islamice, nu mai poate fi protejat total. De fapt, nici un stat, indiferent de apartenența sa la o alianță sau de poziționarea sa geografică, nu mai poate fi imun în fața unor astfel de amenințări, care s-au dezvoltat și amplificat tot mai vizibil în ultima vreme, însuși ministrul britanic de externe Jack Straw admitând că un atac terorist la Londra sau în alt loc din Europa ar fi doar o chestiune de timp. Ceea ce, de fapt, s-a și întâmplat în dimineața zilei de 7 iulie 2005, când centrul Londrei a fost ținta unui atac terorist: trei explozii simultane, în subteran, pe

extend their coverage towards the east of the continent. There are fears refer to the creation, of new "battle fields" in countries with weak authorities and powerful criminal gangs and endemic corruption in the coming years. Furthermore a survey conducted by British newspaper *The Observer* reveals the unprecedented magnitude of the new Islamic networks in Europe after the attacks of September 2001.

The attacks in Madrid on 11th of March 2004, were perceived as the European September 11, when Spain, a supporter of the U.S. campaign against Iraq, and 11 other nations have paid a heavy blood tribute to the terrorist barbarism: nearly 200 dead and of 2,000 injured. 11 March 2004 was another terrorist attack directed against the whole world, which explains why Europeans are also afraid. A Fraction of Al-Qaeda claimed the bomb attacks in Madrid, and presented a list of future terrorist targets. Among the "targets" could be, again, the United States, but some other countries such as Japan, Italy, UK, Saudi Arabia, Pakistan or Australia. It is noted that no state, whether it is European, from the United States or even from the Islamic world can not be totally protected. Actually, no state, regardless of its membership in an alliance or of its geographical position, can longer be immune to such threats, which have developed and amplified lately. The British Foreign Minister Jack Straw admitted that a terrorist attack in London or elsewhere in Europe would only be a matter of time. And that actually happened and on the morning of 7 July 2005, when the center of London was the target of a terrorist attack, three simultaneous explosions, in the underground, the subway lines and a surface one in a double-decker. The Attack resulted in dozens dead and hundreds of injured. Two modern Muslim countries were hit as well: Turkey and Egypt.

Terrorism represents a strong challenge to democracy, civil society and the rule of law, against life and dignity of the individual. That is precisely why, in the war against terrorism, the terrorist threat must not be used as a pretext to justify the attacks designed to weaken and

liniile de metrou și una la suprafață, într-un autobuz supraetajat. Atacul s-a soldat cu zeci de morți și sute de răniți. La fel de năprasnic au fost lovite și două țări musulmane moderne: Turcia și Egiptul.

Terorismul reprezintă o puternică provocare la adresa democrației, a societății civile și a supremației legii, la adresa vieții și demnității individului. Tocmai de aceea, în războiul împotriva terorismului, amenințarea teroristă nu trebuie folosită ca pretext pentru a justifica atacurile menite să slăbească și să compromită constituția și Declarația Drepturilor Omului. Terorismul, în mod evident, nu pune doar statele sub spectrul fricii, dar totodată constituie o violare flagrantă a drepturilor și libertăților populației nevinovate. Mai mult chiar, actele cu caracter terorist pot provoca sau oferi o scuză pentru gravele violări ale drepturilor omului de către guvernele ce se simt amenințate de terorism¹⁷.

Într-un raport publicat de Amnesty International, în 28 mai 2003, se arată că războiul împotriva terorismului a făcut lumea mai nesigură și multe guverne au profitat de legislația anti-terorism pentru a limita drepturile fundamentale, pentru a submina dreptul internațional și pentru a limita transparența activității executivului. Secretara generală a organizației, Irene Khan, a apreciat că, de la încheierea războiului rece, aceasta este cea mai nesigură perioadă prin care trece omenirea, în ultimele luni agenda politică internațională fiind dominată de războiul împotriva terorismului și de războiul din Irak. Sub acest scut, multe guverne au intensificat reprimarea, iar drepturile omului au fost încălcate.

Cu ocazia unei întruniri speciale a Comitetului Anti-Terrorism al Consiliului de Securitate cu organizații internaționale, regionale și subregionale, în 6 martie 2003, Secretarul General ONU, Kofi Annan, declara că „răspunsurile noastre la terorism, ca și eforturile noastre de a-l contracara și preveni ar trebui să susțină drepturile omului, pe care teroriștii vor să le distrugă. Respectul pentru drepturile omului și libertățile fundamentale, precum și regulile de drept sunt instrumente esențiale în efortul de combatere a terorismului

compromise the Constitution and Declaration of the Human Rights. Obviously terrorism not only puts the states under the spectrum of fear, but it also constitutes a flagrant violation of the rights and liberties of innocent people. Moreover, terrorist acts may cause or provide an excuse for serious violations of the human rights by the governments that feel threatened by terrorism³⁴.

A report published by Amnesty International, on 28 May 2003, shows that the war against terrorism has made the world unsafe and many governments have made use of anti-terrorism legislation to limit fundamental rights, to undermine international law and to limit transparency of the governments. Irene Khan, the General Secretary of the organization considered that, after the completion of the Cold War, this is the most uncertain period in the history of humanity, the international political agenda of the last months being dominated by the war on terrorism and the war in Iraq. Many governments have intensified repression and human rights have been violated under this shield.

At a special meeting of the Anti-Terrorism Security Council with sub-regional, regional, and international organizations held on 6 March 2003, the UN Secretary General, Kofi Annan, said that "our responses to terrorism, as well as our efforts to counteract and prevent should support human rights, which the terrorists want to destroy. Respect for the human rights as well as fundamental freedoms together with the rules of law are essential tools in an effort to combat terrorism and not privileges to be sacrificed in tensioned times". By the same token, the former High Commissioner for Human Rights, Sergio Vieira de Mello, speaking at the above-mentioned meeting, has expressed his belief that "the best - the only - strategy to isolate and defeat terrorism is to respect the human rights, to increase the role of social justice and democracy and uphold the supremacy of rule of law".

Through Resolution 1456/2003, the Security Council, recommends States to ensure

și nu privilegiu care să fie sacrificate în timp de tensiune".

În același sens s-a pronunțat și fostul Înalt Comisar pentru Drepturile Omului, Sergio Vieira de Mello, care, vorbind în fața Comitetului menționat mai sus, și-a exprimat convingerea că „cea mai bună – singura – strategie de a izola și înfrânge terorismul este de a respecta drepturile omului, de a spori rolul justiției sociale și democrației și de a susține supremația normei de drept”.

Consiliul de Securitate, în rezoluția 1456/2003, recomandă statelor să se asigure că măsurile pe care le vor lua în combaterea terorismului nu contravin obligațiilor lor internaționale și sunt în concordanță cu dreptul internațional, în special cu reglementările internaționale în domeniul drepturilor omului, refugiaților și al dreptului umanitar.

11 septembrie a fost transformat într-un paravan al politicilor controversate ale unor state, politici ce aduc grave atingeri drepturilor omului și escaladează violențele și nedreptatea la scară internațională, fapt evocat de laureata Premiului Nobel pentru Pace din 2003, iraniană Shirin Ebadi, cu ocazia decernării premiului. “Terorismul nu trebuie să constituie o premiză a politicilor expansioniste și abuzive, lucru care, din păcate, se întâmplă... Ce este terorismul, prin urmare? Este o manifestare provocată tocmai de încălcarea libertăților omului...”

that the measures they will take in combating terrorism is not contrary to their international obligations and are in compliance with the international law, particularly with international rules on human rights, refugees and of humanitarian aid.

In some countries, September 11 has become a firewall of controversial Politics that brings serious attacks on the human rights and leads to violence and injustice on an international scale. The Iranian Shirin Ebadi, the 2003 Nobel Prize Laureate for Peace conceded during his award-speech: "Terrorism must not constitute a prerequisite of expansionist and abusive policies, thing that happens unfortunately... Therefore, what is Terrorism? It is just a manifestation caused by the violation of human freedoms..."

¹ Richard Allen, *Terrorism: Pragmatic international deterrence and cooperation*, New York, Institute for East-West Security Studies, 1990, p. 1.

² Președintele Bush declara cu această ocazie: “Cetățeni inocenți din 80 de țări au fost atacați și omorâți, fără prevenire și fără să fi existat vreo provocare, într-un act care a îngrozit nu numai fiecare american, dar și orice persoană, de orice credință, de orice națiune care prețuiește viața umană”.

³ *Revue électronique du département d'Etat des Etats-Unis*, vol.2, nr. 1, februarie 1997.

⁴ Mircea Mureșan, *Terorismul internațional. Unele efecte și tendințe de evoluție*, în *Impact Strategic*, nr. 2/2004, pp. 33-34.

⁵ Michael N. Schmitt, *Counter-terrorism and the Use of Force in International Law*, The Marshall Center Papers, No.5, November 2002, p.1.

⁶ Cartea a apărut sub titlul original *Philosophy in a time of terror*, în 2003, la The University of Chicago Press.

⁷ *Ibidem*, p. 61.

⁸ *Ibidem*, p. 63.

⁹ *Ibidem*, p. 72.

¹⁰ Convenția Internațională pentru Reprimarea Finanțării Terorismului, adoptată de Adunarea Generală a ONU, la 9 decembrie 1999, cere tuturor statelor semnatare să extrădeze persoanele implicate în finanțarea activităților teroriste și să adopte măsuri pentru anchetarea tranzacțiilor financiare suspecte. La 2 aprilie 2002, 132 de țări semnaseră

Convenția și 26 de țări definitivaseră procesul de ratificare, devenind state părți. Convenția a intrat în vigoare în 2002.

¹¹ Aurel Popescu, Nicolae Rădulescu, Nicolae Popescu, *Terorismul internațional – flagel al lumii contemporane*, București, Ed. MAI, 2003, p. 16 și urm.

¹² G.I. Chiuzbaian, *Redefiniri esențiale*, Revista Palatul Justiției nr. 9/2001, apud C. Gh. Balaban, *Securitatea și dreptul internațional*, București, Ed. C.H. Beck, 2006., p. 226.

¹³ Coaliția Voinței există și include aproape 90 de națiuni din toată lumea. Numai în Afganistan și Irak sunt peste 35 de contingente naționale, care sunt angajate, alături de trupele americane, în operații militare și umanitare.

¹⁴ Mircea Mureșan, *Metamorfoza violenței în războiul modern*, Impact strategic nr. 4, 2004 (13), Ed. Universității Naționale de Apărare, București, 2004, p. 11.

¹⁵ Paul Vasile, Ion Coșcodaru, *Centre de putere ale lumii*, București, Ed. Științelor sociale și politice, 2003, pp. 157-160.

¹⁶ Adevărul din 21 octombrie 2004, p. 8.

¹⁷ Special Rapporteur on Human Rights and Terrorism. The relationship between terrorism and human rights, 1997.

¹⁸ Richard Allen, *Terrorism: Pragmatic international deterrence and cooperation*, New York, Institute for East-West Security Studies, 1990, p. 1.

¹⁹ President Bush declared on that occasion: "innocent citizens of 80 countries have been attacked and killed without prevention and have existed without any challenge, in an act that appalled not only every American, but every person of every faith, any nation that values human life".

²⁰ *Revue électronique du département d'Etat des Etats-Unis*, vol.2, nr. 1, februar 1997.

²¹ Mircea Muresan, *International terrorism. Some effects of developments and trends*. In Strategic Impact, No. 2/2004, pp 33-34.

²² Michael N. Schmitt, *Counter-terrorism and the Use of Force in International Law*, The Marshall Center Papers, No.5, November 2002, p.1.

²³ The book appeared under the original title *Philosophy in a time of terror*, in 2003, at The University of Chicago Press.

²⁴ Ibidem, p.61.

²⁵ Ibidem, p.63.

²⁶ Ibidem, p.72.

²⁷ International Convention for the Repression of Financing Terrorism, adopted by the UN General Assembly on 9 December 1999, requires all signatory States to extradite those involved in the financing of terrorist activities and to adopt measures to investigate suspicious financial transactions. On 2 April 2002, 132 countries have signed the Convention and 26 countries have completed the ratification process, becoming a state party. The Convention entered into force in 2002.

²⁸ Aurel Popescu, Nicolae Radulescu, Nicolae Popescu, *International terrorism - the scourge of the contemporary world*, Bucharest, Ed MAI, 2003, p. 16 and following.

²⁹ G.I. Chiuzbaian, *Redefining the essential*, Justice Palace Magazine, No 9 / 2001, apud C. Gh Balaban, *Security and international law*, Bucharest, Ed C.H. Beck, 2006., p. 226.

³⁰ Coalition of the willing there and includes nearly 90 nations from around the world. Only in Afghanistan and Iraq are over 35 national contingents, which are engaged alongside U.S. troops in military operations and humanitarian.

³¹ Mircea Muresan, *The Metamorphosis of violence in modern war*, Impact strategic No. 4, 2004 (13), Ed National Defense University, Bucharest, 2004, p. 11.

³² Paul Vasile, Ion Coșcodaru, *Power centers of the world*, Bucharest, Ed Social and political sciences, 2003, pp 157-160.

³³ *The truth* of 21, October 2004, p. 8.

³⁴ Special Rapporteur on Human Rights and Terrorism. The relationship between terrorism and human rights, 1997.